

$$4\frac{18}{100} = 4,18$$

Тема уроку:

Поняття

десятькового

дроби

Запис десяткових дробів

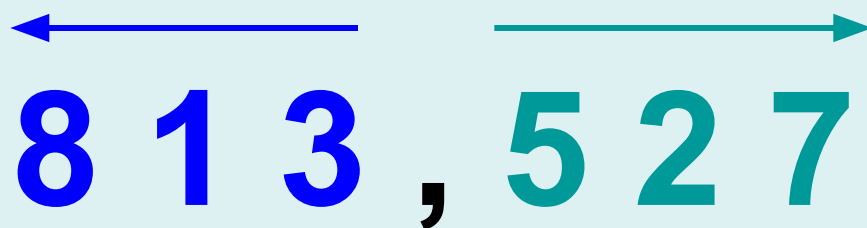
$$6\frac{8}{10} = 6,8$$

$$7\frac{25}{100} = 7,25$$

$$\frac{8}{10} = 0,8$$

Звичайний дріб,
знаменник дробової
частини якого –
розрядна одиниця 10,
100, 1000, ... можна
записати у вигляді
десяткового дробу.

У запису десяткового дробу
завжди є **ціла** і **дробова** частини.
Їх розділяє **кома**.

← 8 1 3 , 5 2 7 →

зліва від коми – **ціла частина**
(вона може дорівнювати нулю),

справа від коми – **дробова частина**

Запис десяткових дробів

$$4\frac{18}{100} = 4,18$$

У десятковому дробі після коми має стояти **стільки цифр**, **скільки нулів** у знаменнику відповідного звичайного дробу.

$$3\frac{5}{1000} = 3,005$$

Якщо в чисельнику **менше цифр**, ніж нулів у знаменнику, то після коми перед цифрами чисельника треба **дописати** таку **кількість нулів**, якої не вистачає.

Розряди десяткових дробів

← →
813,527

3 одиниці

1 десяток

8 сотень

5 десятих

2 сотих

7 тисячних

Зліва від коми:

- перша цифра – розряд **одиниць**,
- друга – розряд **десятків**,
- третя – розряд **сотень**, і т. д.

Справа від коми:

- перша цифра – розряд **десятих** долей,
- друга – розряд **сотих** долей,
- третя – розряд **тисячних** долей, і т. д.

Десятковий дріб читають так:

$$6\frac{8}{10} = 6,8$$

Шість цілих вісім десятих.

$$\frac{25}{100} = 0,25$$

Нуль цілих двадцять п'ять сотих.

$$3\frac{5}{1000} = 3,005$$

Три цілих п'ять тисячних.

Виконуємо разом

Приклад 1. Запиши дані числа у вигляді
десяткового дробу?

$$9\frac{21}{100} = 9,21;$$

$$8\frac{32}{1000} = 8,032;$$

$$56\frac{69}{100} = 56,69;$$

$$72\frac{8}{1000} = 72,008;$$

$$\frac{269}{1000} = 0,269;$$

$$\frac{5}{10000} = 0,0005;$$

Виконуємо разом

Приклад 2. Запиши звичайним дробом.

$$3,5 = 3\frac{5}{10};$$

$$1,07 = 1\frac{7}{100};$$

$$0,8 = \frac{8}{10};$$

$$0,03 = \frac{3}{100};$$

$$0,30 = \frac{30}{100};$$

$$0,001 = \frac{1}{1000};$$

Виконуємо разом

Приклад 3. Запиши **десятковим** дробом.

а) 8 цілих 51 сота;

8,51

б) 23 цілих 85 тисячних;

23,085

в) 0 цілих 7 тисячних;

0,007

Виконуємо разом

Приклад 4. Запиши **десятковим** дробом.

а) п'ять одиниць три десятих вісім сотих;

5,38

б) чотири десятка шість одиниць вісім сотих
одна тисячна;

46,081

в) одна тисяча три сотих;

1000,03

Виконуємо разом

Приклад 5. Запиши у вигляді **десятькового** дробу.

$$\frac{73}{10} = 7,3$$

$$\frac{1839}{100} = 18,39$$

$$\frac{587}{1000} = 0,587$$

$$\frac{23}{1000} = 0,023$$

$$\frac{18}{10000} = 0,0018$$

Після коми має стояти стільки **цифр**, скільки **нулів** у **знаменнику** звичайного дробу.

Якщо в чисельнику менше цифр, ніж нулів у знаменнику, то після коми перед цифрами чисельника треба **дописати** таку **кількість нулів**, якої **не вистачає**.

Виконуємо разом

Приклад 6. Запиши частку у вигляді звичайного дробу, а потім – у вигляді десяткового дробу.

$$39 : 10 = \frac{39}{10} = 3,9;$$

$$2736 : 100 = \frac{2736}{100} = 27,36;$$

$$872 : 1000 = \frac{872}{1000} = 0,872;$$

$$32 : 1000 = \frac{32}{1000} = 0,032;$$

$$5 : 10000 = \frac{5}{10000} = 0,0005;$$

Виконуємо разом

Приклад 7. Вирази у **метрах** і запиши відповідь десятковим дробом:

$$132 \text{ см} = \frac{132}{100} \text{ м} = 1,32 \text{ м};$$

$$16 \text{ см} = \frac{16}{100} \text{ м} = 0,16 \text{ м};$$

$$8 \text{ дм} 1 \text{ см} = 81 \text{ см} = \frac{81}{100} \text{ м} = 0,81 \text{ м};$$

$$5 \text{ см} 9 \text{ мм} = 59 \text{ мм} = \frac{59}{1000} \text{ м} = 0,059 \text{ м};$$

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

$$1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$$

$$1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$$

$$1 \text{ м} = 1000 \text{ мм}$$

Виконуємо разом

Приклад 8. Вирази у **тонах** і запиши відповідь десятковим дробом:

$$12 \text{ т } 5 \text{ ц} = 12 \frac{5}{10} \text{ т} = 12,5 \text{ т};$$

$$1654 \text{ кг} = \frac{1654}{1000} \text{ т} = 1,654 \text{ т};$$

$$6 \text{ ц } 12 \text{ кг} = 612 \text{ кг} = \frac{612}{1000} \text{ т} = 0,612 \text{ т};$$

$$58 \text{ кг} = \frac{58}{1000} \text{ т} = 0,058 \text{ т};$$

$$1 \text{ т} = 10 \text{ ц}$$

$$1 \text{ т} = 1000 \text{ кг}$$

$$1 \text{ ц} = 100 \text{ кг}$$

Пригадай головне

Який звичайний дріб, можна записати у вигляді **десяткового дробу**?

Звичайний дріб, **знаменник дробової частини якого – розрядна одиниця 10, 100, 1000, ...** можна записати у вигляді **десяткового дробу**.

Пригадай головне

Як називається частина десяткового дробу, яка записана **зліва** від коми?

Зліва від коми записана **ціла частина**.

Пригадай головне

Як називається частина десяткового дробу, яка записана **справа** від коми?

Справа від коми записана
дробова частина.

Пригадай головне

У десятковому дробі після коми має стояти **скільки цифр**?

У десятковому дробі після коми має стояти **стільки цифр, скільки нулів у знаменнику** відповідного звичайного дробу.

Пригадай головне

Як записати звичайний дріб у вигляді десяткового, якщо в чисельнику **менше цифр**, ніж нулів у знаменнику?

Якщо в чисельнику **менше цифр**, ніж нулів у знаменнику, то після коми перед цифрами чисельника треба **дописати** таку **кількість нулів**, якої **не вистачає**.

Виконай самостійно

Підручник §40 с. 214-216

читати,

№ 1305, №1314

ПИСЬМОВО.

